

PADOMES LĒMUMS

(2012. gada 24. septembris),

ar ko groza un pagarina piemērošanas termiņu Lēmumam 2007/641/EK par apspriežu pabeigšanu ar Fidži Republiku saskaņā ar ĀKK un EK partnerattiecību nolīguma 96. pantu un Attīstības sadarbības instrumenta 37. pantu

(2012/523/ES)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 217. pantu,

ņemot vērā Partnerattiecību nolīgumu starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas noslēgts 2000. gada 23. jūnijā Kotonū⁽¹⁾ un pēdējo reizi grozīts Vagadugu 2010. gada 22. jūnijā⁽²⁾ ("ĀKK un ES Partnerattiecību nolīgums"), un jo īpaši tā 96. pantu,

ņemot vērā Iekšējo nolīgumu starp dalībvalstu valdību pārstāvjiem Padomes sanāksmē par pasākumiem, kas jāveic, un procedūrām, kas jāievēro, lai īstenotu ĀKK un ES Partnerattiecību nolīgumu⁽³⁾, un jo īpaši tā 3. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1905/2006 (2006. gada 18. decembris), ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbības attīstības jomā⁽⁴⁾ ("Attīstības sadarbības instruments"), un jo īpaši tās 37. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Padomes Lēmums 2007/641/EK⁽⁵⁾ tika pieņemts, lai īstenotu atbilstīgus pasākumus pēc ĀKK un ES Partnerattiecību nolīguma 9. pantā minēto svarīgāko elementu un Attīstības sadarbības instrumenta 3. pantā minēto vērtību pārkāpuma.
- (2) Minēto pasākumu piemērošanas termiņš tika pagarināts ar Padomes Lēmumiem 2009/735/EK⁽⁶⁾, 2010/208/ES⁽⁷⁾, 2010/589/ES⁽⁸⁾, 2011/219/ES⁽⁹⁾ un 2011/637/ES⁽¹⁰⁾, jo Fidži Republikai ne tikai vēl jāīsteno tās svarīgās apņemšanās, kurām Fidži piekrita 2007. gada aprīlī notikušo apspriežu gaitā attiecībā uz ĀKK un ES Partnerattiecību nolīguma un Attīstības sadarbības instru-

menta svarīgākajiem elementiem, bet šo apņemšanos sakarā ir notikuši nozīmīgi regresīvi pavērsieni.

- (3) Tomēr kopš 2012. gada sākuma ir vērojamas pozitīvas tendences saistībā ar demokrātijas atjaunošanu Fidži, kuras būtu jāatzīst. Tādēļ būtu jāapsver turpmāka atkārtota iesaiste nākotnes attīstības palīdzības plānošanā.
- (4) Lēmums 2007/641/EK zaudē spēku 2012. gada 30. septembrī. Ir lietderīgi pagarināt tā darbības termiņu un attiecīgi atjaunināt atbilstīgu pasākumu saturu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Lēmumu 2007/641/EK groza šādi:

- 1) 3. panta otro daļu aizstāj ar šādu:

"Tas ir spēkā līdz 2013. gada 30. septembrim. To regulāri pārskata vismaz reizi sešos mēnešos.";

- 2) pielikumu aizstāj ar šā lēmuma pielikumu.

2. pants

Vēstuli šā lēmuma pielikumā adresē Fidži Republikai.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2012. gada 24. septembrī

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

A. D. MAVROYIANNIS

⁽¹⁾ OV L 317, 15.12.2000., 3. lpp.

⁽²⁾ OV L 287, 4.11.2010., 3. lpp.

⁽³⁾ OV L 317, 15.12.2000., 376. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 378, 27.12.2006., 41. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 260, 5.10.2007., 15. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 262, 6.10.2009., 43. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 89, 9.4.2010., 7. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 260, 2.10.2010., 10. lpp.

⁽⁹⁾ OV L 93, 7.4.2011., 2. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV L 252, 28.9.2011., 1. lpp.

PIELIKUMS

VĒSTULE

Viņa Ekselencei Ratu Epeli NAILATIKAU

Fidži Republikas prezidentam

Suva

Fidži Republika

Ekselence!

Eiropas Savienība (ES) piešķir lielu nozīmi ĀKK un ES Partnerattiecību nolīguma 9. panta un Attīstības sadarbības instrumenta 3. panta noteikumiem. ĀKK un ES partnerattiecības ir balstītas uz cilvēktiesību, demokrātijas principu ievērošanu un tiesiskumu, kas ir ĀKK un ES Partnerattiecību nolīguma svarīgākie elementi un ir mūsu attiecību pamatā.

ES Padome 2006. gada 11. decembrī nosodīja militāro apvērsumu Fidži Republikā.

Saskaņā ar ĀKK un ES Partnerattiecību nolīguma 96. pantu un ņemot vērā to, ka 2006. gada 5. decembra militārais apvērsums ir minētā nolīguma 9. pantā uzskaitīto svarīgāko elementu pārkāpums, ES aicināja Fidži uz apspriedēm, lai, kā paredzēts ĀKK un ES Partnerattiecību nolīgumā, rūpīgi izanalizētu situāciju un nepieciešamības gadījumā veiktu pasākumus tās labošanai.

Minēto apspriežu oficiālā daļa sākās Briselē 2007. gada 18. aprīlī. ES bija gandarīta, ka tajā laikā pagaidu valdība apstiprināja vairākas svarīgas apņemšanās attiecībā uz cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, demokrātijas principu ievērošanu un tiesiskumu, kā tas atzīmēts turpmāk, un ierosināja pozitīvus pasākumus attiecībā uz to īstenošanu.

Diemžēl kopš tā laika ir bijuši vairāki regresīvi notikumi, jo īpaši 2009. gada aprīlī, kas nozīmē, ka Fidži tādējādi nav izpildījusi vairākas apņemšanās. Tas īpaši attiecas uz Konstitūcijas atcelšanu, ļoti lielo kavēšanos ar parlamenta vēlēšanu organizēšanu un uz cilvēktiesību pārkāpumiem. Lai gan apņemšanos īstenošana ir ievērojami aizkavējusies, minēto apņemšanos lielākā daļa ir ārkārtīgi svarīgas Fidži pašreizējā situācijā un tāpēc ir pievienotas šai vēstulei. Tā kā Fidži ir vienpusēji nolēmusi nepildīt vairākas svarīgas apņemšanās, tā ir zaudējusi attīstības līdzekļus.

Lai arī joprojām pastāv ierobežojumi noteiktos cilvēktiesību un pamatbrīvību jautājumos, kopš 2012. gada sākuma ir vērojamas pozitīvas tendences, proti, 2012. gada 7. janvārī tika atcelti Valsts ārkārtas stāvokļa noteikumi, 2012. gada 9. martā sākās politiskais process, kā rezultātā līdz 2013. gada martam tiks izveidota jauna konstitūcija un atjaunota konstitucionālā demokrātija, rīkojot jaunas parlamenta vēlēšanas, kas, kā paredzēts, notiks līdz 2014. gada septembrim.

Atzīstot minētās tendences un partnerības garā, kas ir ĀKK un ES Partnerattiecību nolīguma stūrakmens, ES pauž gatavību iesaistīties jaunā oficiālā dialogā attiecībā uz minētajām tendencēm. Šādu oficiālu dialogu varētu paredzēt ĀKK un ES Partnerattiecību nolīguma 96. panta pārskatīšanas vizītes ietvaros pēc ticama, iekļaujoša un pārredzama konstitucionālo apspriežu procesa sekmīgas noslēgšanas, kas ir plānots 2013. gada martā.

Līdz ar to ES ir nolēmusi pagarināt esošo atbilstīgo pasākumu spēkā esības termiņu Fidži un tos grozīt, kas ir pirmā reakcija uz Fidži veiktajiem pasākumiem, ļaujot jo īpaši sākt plānošanas apspriedes par 11. Eiropas attīstības fonda (EAF) un laikus paziņot par orientējošo piešķirumu Fidži. 11. EAF plānošanas dokumentu finalizēšana, parakstīšana un īstenošana tiks paredzēta ar nākotnē demokrātiski ievēlēto valdību. Līdz ar to ir īpaši svarīgi, lai pagaidu valdība apņemtos īstenot ticamu, iekļaujošu un pārredzamu konstitucionālo konsultāciju procesu un vietējo politisko dialogu un sevišķi ievērotu tās saistības attiecībā uz cilvēktiesībām un tiesiskumu, kā arī atceltu atlikušos ierobežojumus. Lai gan ES savā nostājā vadās pēc ĀKK un ES Partnerattiecību nolīguma svarīgākajiem elementiem un tā pamatprincipiem, īpaši attiecībā uz dialoga nozīmīgo lomu un savstarpēju saistību izpildi, tiek uzsvērts, ka no ES puses nav iepriekšēju secinājumu par šā dialoga iznākumu.

Ja plānotajai pārskatīšanai un oficiālajam dialogam būs pozitīvs iznākums, ES apņemas turpmāk pozitīvi pārskatīt šos atbilstīgos pasākumus. Un otrādi, ja situācija Fidži neuzlabojas, tad Fidži arī turpmāk zaudēs attīstības līdzekļus no ES. Tas nozīmē, ka turpmāka progresa novērtējums par atgriešanos pie konstitucionālas valsts iekārtas būs galvenais faktors, kas ietekmēs ES turpmākos lēmumus par Fidži Valsts indikatīvo programmu 11. EAF ietvaros.

ES aicina Fidži līdz oficiālā dialoga sākšanai turpināt uzlaboto politisko dialogu un padarīt to intensīvāku.

Atbilstīgie pasākumi ir šādi:

- drīkst turpināt humāno palīdzību un tiešu atbalstu pilsoniskai sabiedrībai un neaizsargātām iedzīvotāju grupām,
- tika atļauts turpināt notiekošos sadarbības pasākumus, jo īpaši saskaņā ar 8. un 9. EAF,
- drīkst īstenot sadarbības pasākumus, kas palīdzētu atjaunot demokrātiju un uzlabot pārvaldību, izņemot ļoti ārkārtējos apstākļos,
- tika atļauts turpināt īstenot 2006. gadā paredzētos cukura reformas papildu pasākumus. Finansēšanas nolīgumu Fidži tehniskā līmenī parakstīja 2007. gada 19. jūnijā. Tiek atzīmēts, ka finansēšanas nolīgumā ietverta atlikšanas klauzula,
- piešķirums cukura nozarei 2007. gadā bija nulle,
- piešķirums cukura nozarei 2008. gadā bija atkarīgs no vēlēšanu ticamas un savlaicīgas sagatavošanas pierādījumiem saskaņā ar saskaņoto apņemšanos, jo īpaši attiecībā uz tautas skaitīšanu, vēlēšanu iecirkņu atkārtotu noteikšanu un vēlēšanu reformu saskaņā ar Konstitūciju, kā arī no tādu pasākumu veikšanas, kas nodrošina vēlēšanu biroja funkcionēšanu, tostarp vēlēšanu uzrauga iecelšanu līdz 2007. gada 30. septembrim saskaņā ar Konstitūciju. Šis 2008. gada piešķirums cukura nozarei tika zaudēts 2009. gada 31. decembrī,
- 2009. gada piešķirums cukura nozarei tika atcelts 2009. gada maijā, jo pagaidu valdība nolēma aizkavēt vispārējo vēlēšanu rīkošanu līdz 2014. gada septembrim,
- 2010. gada piešķirums tika atcelts līdz 2010. gada 1. maijam, jo demokrātijas procesa turpināšanā nebija nekāda progresā; tomēr, ņemot vērā kritisko situāciju cukura nozarē, daļu no piešķiruma rezervēja tiešai palīdzībai no cukura ražošanas tiešā veidā atkarīgajiem iedzīvotājiem, lai mazinātu negatīvās sociālās sekas. Šos līdzekļus centrāli pārvalda ES delegācija Suvā, un tie netiek virzīti caur valdību,
- var turpināt daudzgadu indikatīvās programmas sagatavošanu un iespējamo parakstīšanu 2011.– 2013. gadam paredzētiem cukura reformas papildu pasākumiem,
- orientējošā piešķiruma pieejamība saskaņā ar 2011.–2013. gadā paredzēto daudzgadu indikatīvo programmu par papildu pasākumiem bijušajām Cukura protokola valstīm būs atkarīga no apspriežu procesā panāktās vienošanās; ja šāda vienošanās netiks panākta, tad, piešķirot līdzekļus no šā piešķiruma, tiks ņemti vērā tikai pasākumi sociālo seku mazināšanai,
- drīkst uzsākt 11. EAF plānošanas procesa sagatavošanu, lai Fidži varētu laikus saņemt paziņojumu par orientējošo piešķirumu,
- varētu apsvērt konkrētu atbalstu, kas paredzēts galveno apņemšanos sagatavošanai un īstenošanai, jo īpaši lai atbalstītu vēlēšanu sagatavošanu un/vai norisi,
- netiek ietekmēta reģionālā sadarbība un Fidži dalība tajā.

Apņemšanās tiks uzraudzītas saskaņā ar šīs vēstules pielikumā izklāstītajiem noteikumiem par regulāru dialogu, efektīvu sadarbību ar novērtēšanas un uzraudzības misijām un ziņojumu sniegšanu.

Turklāt ES sagaida, ka, īstenojot ievērojamu cilvēku grupas ieteikumus, kuriem foruma ārlietu ministri piekrituši savā sanāksmē Vanuatu 2007. gada 16. martā, Fidži pilnībā sadarbosies ar Klusā okeāna salu forumu. ES atzinīgi vērtē neseno progresu attiecībā uz sadarbošanos ar Klusā okeāna salu foruma ministru kontaktu grupu, kas izveidota, lai uzraudzītu Fidži sagatavošanās progresu attiecībā uz vēlēšanām un atgriešanos pie demokrātijas.

ES turpinās cieši sekot situācijai Fidži. Saskaņā ar ĀKK un ES Partnerattiecību nolīguma 8. pantu ar Fidži notiks pastiprināts politiskais dialogs, lai nodrošinātu cilvēktiesību ievērošanu, demokrātijas atjaunošanu un tiesiskuma ievērošanu, līdz abas puses secinās, ka pastiprinātais dialogs ir sasniedzis savu mērķi.

Ja pagaidu valdības apņemšanos īstenošana palēninās, tiek pārtraukta vai apdraudēta, ES saglabā tiesības atkārtoti pielāgot atbilstīgos pasākumus.

ES uzsver, ka Fidži privilēģijas sadarbībā ar ES ir atkarīgas no ĀKK un ES Partnerattiecību nolīguma svarīgāko elementu un Attīstības sadarbības instrumentā noteikto principu ievērošanas. Lai pārliecinātu ES, ka pagaidu valdība ir pilnībā gatava īstenot apņemšanās, ir svarīgi panākt drīzu un būtisku progresu saskaņoto apņemšanos izpildē.

Ar cieņu

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

*Komisijas vārdā –
komisārs*

PIELIKUMA PIELIKUMS

AR FIDŽI REPUBLIKU SASKAŅOTĀS APŅEMŠANĀS

A. Demokrātisku principu ievērošana

Apņemšanās Nr. 1

Brīvas un taisnīgas parlamenta vēlēšanas notiek 24 mēnešos no 2007. gada 1. marta atbilstīgi konstatējumiem novērtējumā, kas ir jāveic neatkarīgiem revidentiem, kurus iecēlis Klusā okeāna salu foruma sekretariāts. Vēlēšanu sagatavošana un norise tiks kopīgi uzraudzīta, pielāgota un pārskatīta pēc nepieciešamības, pamatojoties uz savstarpēji saskaņotiem kritērijiem. Tas jo īpaši nozīmē, ka:

- līdz 2007. gada 30. jūnijam pagaidu valdība pieņems grafiku, kurā norādīti datumi dažādo pasākumu pabeigšanai, kuri ir jāveic, lai sagatavotos jaunajām parlamenta vēlēšanām,
- grafikā nosaka tautas skaitīšanas laiku, vēlēšanu iecirkņu atkārtotu noteikšanu un vēlēšanu reformu,
- vēlēšanu iecirkņu noteikšanu un vēlēšanu reformu veiks saskaņā ar Konstitūciju,
- tiks veikti pasākumi, lai nodrošinātu vēlēšanu biroja funkcionēšanu, tostarp vēlēšanu uzrauga iecelšanu līdz 2007. gada 30. septembrim saskaņā ar Konstitūciju,
- viceprezidenta iecelšana tiks veikta saskaņā ar Konstitūciju.

Apņemšanās Nr. 2

Pagaidu valdība, pieņemot galvenās likumdošanas, fiskālās un citas politikas iniciatīvas un izmaiņas, ņems vērā apspriedes ar pilsonisko sabiedrību un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām.

B. Tiesiskums

Apņemšanās Nr. 1

Pagaidu valdība darīs visu iespējamo, lai novērstu drošības aģentūru paziņojumus iebiedēšanas nolūkā.

Apņemšanās Nr. 2

Pagaidu valdība atbalsta 1997. gada Konstitūciju un garantē konstitucionālu iestāžu, piemēram, Fidži Cilvēktiesību komisijas, Valsts dienesta komisijas un Konstitucionālo iestāžu komisijas, normālu un neatkarīgu funkcionēšanu. Tiks saglabāta Lielās virsaišu padomes būtiska neatkarība un funkcionēšana.

Apņemšanās Nr. 3

Tiek pilnībā ievērota tiesu iestāžu neatkarība, tās var brīvi darboties, un visas attiecīgās personas ievēro to nolēmus, jo īpaši:

- pagaidu valdība apņemas līdz 2007. gada 15. jūlijam iecelt tribunālu saskaņā ar Konstitūcijas 138. panta 3. punktu,
- tiesnešu iecelšanu un/vai atlaišanu turpmāk veic, stingri ievērojot konstitucionālos noteikumus un procedūras noteikumus,
- karaspēks, policija un pagaidu valdība nekādā veidā neiejauksies tiesu darbībā, tostarp pilnībā respektēs juridiskās profesijas.

Apņemšanās Nr. 4

Visi kriminālprocesi saistībā ar korupciju notiek ar atbilstīgu tiesas kanālu starpniecību, un jebkuras citas iestādes, kuras tiktu izveidotas, lai izmeklētu iespējamus korupcijas gadījumus, darbosies saskaņā ar Konstitūciju.

C. Cilvēktiesības un pamatbrīvības

Apņemšanās Nr. 1

Pagaidu valdība veiks visus nepieciešamos pasākumus, lai veicinātu visu iespējamo cilvēktiesību pārkāpumu izmeklēšanu vai izskatīšanu atbilstīgi Fidži tiesību aktos noteiktajām dažādajām procedūrām un tajos paredzētajās instancēs.

Aņņemšanās Nr. 2

Ja nepastāvēs draudi valsts drošībai, sabiedriskai kārtībai un drošībai, pagaidu valdība 2007. gada maijā atcels Valsts ārkārtējā stāvokļa noteikumus.

Aņņemšanās Nr. 3

Pagaidu valdība ir aņņēmusies nodrošināt, lai Fidži Cilvēktiesību komisija funkcionētu pilnīgi neatkarīgi un saskaņā ar Konstitūciju.

Aņņemšanās Nr. 4

Tiek pilnībā ievērota izpausmes brīvība un plašsaziņas līdzekļu brīvība visos tās veidos, kā paredzēts Konstitūcijā.

D. Turpmākie pasākumi attiecībā uz aņņemšanos

Aņņemšanās Nr. 1

Pagaidu valdība aņņemas uzturēt regulāru dialogu, lai varētu pārbaudīt panākto progresu, un nodrošina ES un Eiropas Komisijas iestādēm/pārstāvjiem pilnīgu piekļuvi informācijai par visiem jautājumiem attiecībā uz cilvēktiesībām, demokrātijas un tiesiskuma atjaunošanu Fidži miermīlīgā ceļā.

Aņņemšanās Nr. 2

Pagaidu valdība pilnībā sadarbojas ar visām ES misijām progresa novērtēšanai un uzraudzībai.

Aņņemšanās Nr. 3

Pagaidu valdība, sākot no 2007. gada 30. jūnija, reizi trijos mēnešos nosūta progresa ziņojumus par Kotonū nolīguma būtiskajiem elementiem un aņņemšanos kopumu.

Tiek atzīmēts, ka atsevišķus jautājumus var efektīvi risināt tikai ar pragmatisku pieeju, kas atzīst faktisko situāciju un ir vērsta uz nākotni.
